

**ยุทธศาสตร์โครงการและแผนการจัดสรรเงิน
กองทุนสิ่งแวดล้อมโลกในช่วง GEF-5
(กรกฎาคม ๒๕๕๓-มิถุนายน ๒๕๕๗)**

**Thailand's National Portfolio
Formulation Document
(July 2010-June 2014)**

**กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Ministry of Natural Resources and Environment**

CELEBRATING TWENTY YEARS
GLOBAL ENVIRONMENT FACILITY
INVESTING IN OUR PLANET

ยุทธศาสตร์โครงการและแผนการจัดสรรเงินกองทุน

สิ่งแวดล้อมโลกในช่วง GEF-5

เสนอต่อ

กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก

Thailand's
National Portfolio under GEF-5

Submitted to

Global Environment Facility

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Ministry of Natural Resources and Environment
THAILAND

ยุทธศาสตร์โครงการและแผนการจัดสรร เงินกองทุนสิ่งแวดล้อมโลกในช่วง GEF-5

เสนอต่อ

กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

	หน้า
ความหมายตัวย่อ	
บทนำ	๑
กระบวนการทำ NPFE ของประเทศไทย	๒
ความท้าทายของสิ่งแวดล้อมโลกต่อประเทศไทย	๔
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๔
ความหลากหลายทางชีวภาพ	๕
ความเสื่อมโทรมของที่ดิน	๗
น่านน้ำสากล	๘
สารเคมี	๘
กลุ่มโครงการที่อยู่ในลำดับสำคัญใน STAR	๑๐
กลุ่มโครงการที่อยู่ในลำดับสำคัญนอก STAR	๑๓
โครงการสำคัญที่เป็นความร่วมมือระดับภูมิภาค	๑๔
Enabling Activities	๑๕
ผลการดำเนินการที่คาดว่าจะช่วยสนับสนุนอนุสัญญา	๑๖
บทเรียนจาก NPFE	๑๗

ความเต็มของตัวย่อ

AHPIS	ASEAN Heritage Parks on Prevention and Control of Invasive Species
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations
BAT	Best Available Technology
BD	Biodiversity
BEP	Best Practice
BOBLME	Bay of Bengal Large Marine Ecosystem
CC	Climate Change
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
COBSEA	Coordinating Body on the Seas of East Asia
ESEA	East and Southeast Asia
FAO	Food and Agriculture Organization
GA	GEF Agency
GEF	Global Environment Facility
GHG	Greenhouse Gas
ICT	Information and communication technology
IGO	Intergovernmental Organization
IOC	International Oceanographic Commission
IW	International Waters
LD	Land Degradation
MARPOL	International Convention for the Prevention of Pollution from Ships
NFP	National Focal Point
NGOs	Non-governmental Organizations
NIP	National Implementation Plan
NPFD	National Portfolio Formulation Document
NPFE	National Portfolio Formulation Exercise
PEMSEA	Partnerships in Environmental Management for the Seas of East Asia
PIF	Project Identification Form
POPs	Persistent Organic Pollutants
RAMSAR	Convention of Wetlands of International Importance especially as Waterfowl Habitat
SDS-SEA	Sustainable Development Strategy for the Seas of East Asia
SFM	Sustainable Forest Management
SME	Small and Medium Enterprise
STAR	System for Transparent Allocation of Resources
UNCBD	United Nations Convention on Biodiversity
UNCCD	United Nations Convention to Combat Desertification
UNDP	United Nations Development Programme
UNEP	United Nations Environment Programme
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization
U-POPs	Unintentional-Persistent Organic Pollutants
WB	World Bank

บทนำ

NPFE (National Portfolio Exercise) หรือยุทธศาสตร์โครงการและแผนการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ในช่วง GEF - 5 เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการจัดลำดับความสำคัญและอธิบายกลยุทธ์ที่สำคัญของประเทศไทยสำหรับด้านต่าง ๆ ภายใต้การสนับสนุนของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) ผลผลิตที่ได้จากกิจกรรมนี้จะเป็นรายการเบื้องต้นของแนวคิดโครงการที่จะสามารถพัฒนาขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ ประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำ NPFE ในระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ถึงมิถุนายน ๒๕๕๔

ประเทศไทยโดยหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการ (Operational Focal Point) ได้เริ่มกระบวนการปรึกษาหารือในการดำเนินการรอบ GEF-5 นับตั้งแต่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรภายใต้ GEF-5 จากสำนักเลขาธิการกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (GEF) โดยได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ GEF-5 หลักเกณฑ์ทั่วไปภายใต้แนวโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ กลยุทธ์การดำเนินการเพื่อตอบสนองอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง ให้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค องค์กรพัฒนาเอกชนและสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดเตรียมแนวคิดข้อเสนอโครงการเบื้องต้น หลังจากที่ได้รับการอนุมัติการสนับสนุนจาก GEF ในการจัดทำ NPFE แล้ว หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดทำ NPFE ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ GEF Operational Focal Point คณะทำงานประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานภายใต้อนุสัญญาที่ GEF ให้การสนับสนุน (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมควบคุมมลพิษและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) ผู้เชี่ยวชาญด้านความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศและเจ้าหน้าที่ของสำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลผลิตจากการทำ NPFE คือร่างเอกสารที่เป็นยุทธศาสตร์โครงการและแผนการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (National Portfolio Formulation Document: NPFD) ซึ่งได้เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป

กระบวนการทำ NPFE ของประเทศไทย

ภายใต้หลักการความโปร่งใสและครอบคลุมอย่างครบถ้วนในขั้นแรก คณะทำงานได้นำเสนอกรอบยุทธศาสตร์การสนับสนุนภายใต้ GEF-5 เจาะเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ กลยุทธ์ของประเทศในการปฏิบัติตามอนุสัญญาที่ GEF ให้การสนับสนุน ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแนวคิดโครงการเบื้องต้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ องค์กรพัฒนาเอกชนและส่วนราชการระดับท้องถิ่น หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานเชิงปฏิบัติการได้เชิญให้สถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้องยื่นแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นได้ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมจัดทำ NPFE

การดำเนินกิจกรรม NPFE ที่สำคัญคือ การจัดประชุมหารือสองครั้ง การประชุมหารือครั้งแรก จัดขึ้นในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้เข้าร่วมประชุมหารือประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงาน (focal point) ของอนุสัญญาที่ GEF ให้การสนับสนุน ได้แก่ UNFCCC, CBD, POPs และ UNCCD ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้แทนจาก NGOs ได้แก่ มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กองทุนสัตว์ป่าโลก (WWF) มูลนิธิกองทุนไทย ผู้แทนจาก GEF Agencies ได้แก่ UNDP, World Bank, UNEP, UNIDO, FAO และ ADB โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๑๒๐ ราย วัตถุประสงค์สำคัญของการประชุมหารือคือเพื่อจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของประเทศเพื่อขอการสนับสนุนจาก GEF ในการประชุมหารือมีการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ กรอบการสนับสนุนของ GEF ในช่วง GEF-5 ทั้งในรอบ STAR และนอก STAR และกระบวนการของ NPFE มีการนำเสนอข้อมูลโดยหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานด้านปฏิบัติการของ GEF หน่วยงานบริหารโครงการของ GEF เช่น UNDP, UNEP, FAO, UNIDO ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ในด้านที่มีความชำนาญและความพร้อมในการสนับสนุน และการนำเสนอประเด็นสำคัญในการปฏิบัติตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ทำความเข้าใจและตกลงร่วมกันกำหนดเวลาส่งแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นและกลไกและกระบวนการพิจารณาข้อเสนอดังกล่าว

การจัดประชุมหารือครั้งแรกได้ผลเป็นอย่างดีและบรรลุเป้าหมายทุกประการ ผลลัพธ์ที่สำคัญคือ ยุทธศาสตร์โครงการ GEF ของประเทศไทยที่ระบุความต้องการของประเทศในการขอรับการสนับสนุนจาก GEF ตามสาขาต่างๆ ที่ GEF สนับสนุน นอกจากนี้ที่ประชุมได้เห็นชอบในหลักเกณฑ์และกลไกที่

สำคัญเพื่อคัดเลือก กระบวนการพิจารณาแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นและกำหนดเวลาส่ง
แนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้น

ก่อนการประชุมหารือครั้งที่สอง ผู้แทนจากหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงานของอนุสัญญา
ต่างๆ ได้ประสานงานกันอย่างต่อเนื่องและมีการประชุมร่วมกัน ๒ ครั้ง เพื่อพิจารณาแนวคิดโครงการ/
ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งสิ้นประมาณ ๕๐ โครงการและจัดลำดับ
ความสำคัญเป็นกลุ่ม โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดได้แก่ ครบถ้วนตามเกณฑ์
สอดคล้องตามเกณฑ์ ขาดสาระสำคัญ ผลการพิจารณาเบื้องต้นนี้ได้นำเสนอในการประชุมหารือครั้งที่สอง
ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ ผู้เข้าร่วมประชุมหารือประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
อาทิ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทน
หน่วยงานกลางประสานการดำเนินงาน (focal point) ของอนุสัญญาที่ GEF ให้การสนับสนุน
ได้แก่ UNFCCC, CBD, POPs และ UNCCD ผู้แทนจากสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้แทนจาก NGOs ได้แก่
มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กองทุนสัตว์ป่าโลก (WWF) มูลนิธิกองทุนไทย ผู้แทนจาก GEF Agencies
ได้แก่ UNDP, World Bank, UNEP, UNIDO, FAO และ ADB โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๑๓๐ คนจาก
ภาคส่วนต่าง ๆ ที่ได้เข้าร่วมประชุมในครั้งที่ ๑ ผู้เข้าร่วมประชุมได้พิจารณา ให้ข้อคิดเห็นและเห็นชอบกับ
ลำดับที่ได้ร่วมกันพิจารณา ผลที่ได้จากการประชุมหารือครั้งที่ ๒ ได้นำไปจัดทำเอกสารยุทธศาสตร์
โครงการ NPDF เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการฯ ให้ความเห็นชอบ

ความท้าทายของสิ่งแวดล้อมโลกต่อประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศทั้ง UNFCCC, UNCBD, UNCCD, POPs และข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศอื่น ๆ และได้้อนุวัติอนุสัญญาเหล่านั้นอย่างเข้มแข็ง หัวข้อนี้สรุปประเด็นความท้าทายของสิ่งแวดล้อมโลกที่มีต่อประเทศไทยภายใต้อนุสัญญาที่ GEF ให้การสนับสนุนภายใต้ GEF-5

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ถึงแม้ประเทศไทยจะปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสัดส่วนที่ต่ำ ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สาขาที่เป็นทางเลือกในการลดการปล่อยก๊าซที่สำคัญคือสาขาพลังงานและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและป่าไม้ ในหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและกำหนดมาตรการเร่งรัดการใช้พลังงานทางเลือกอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยได้เพิ่มพื้นที่ป่าไม้และรักษาพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมการเก็บกักก๊าซเรือนกระจกตลอดมา

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ดำเนินแผนและมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานและพลังงานทางเลือก ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง ๒๕๕๔) ประเทศไทยได้ตั้งเป้าหมายการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานด้วยการลดอัตราส่วนการใช้พลังงานต่อผลผลิต (energy intensity) จาก ๑.๔ : ๑ เป็น ๑ : ๑ และเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนต่อพลังงานทั้งหมดจากร้อยละ ๐.๕ เป็นร้อยละ ๘ ภายในปี ๒๕๕๔ มีการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในเขตเมือง มาตรการบังคับและสมัครใจในการลดการใช้พลังงาน การสร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการ มาตรการเหล่านี้ต้องใช้เงินลงทุนสนับสนุนนับหมื่นล้านบาท ประเทศไทยยังได้ตั้งเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนถึงร้อยละ ๒๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมืองใหญ่ ๆ ของประเทศไทย เช่น กรุงเทพฯ ได้มีส่วนร่วมและกำหนดแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การแข่งขันการใช้ที่ดินเพื่อผลิตพลังงานชีวมวลและเพื่อการผลิตอาหารได้ทำให้กระบวนการดำเนินการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยมีความซับซ้อนมากขึ้น เพื่อบรรลุเป้าหมายหลายประการเหล่านี้ จำเป็นที่ต้องใช้นโยบายที่เข้มงวดที่ตอบสนองนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ และได้เปรียบเชิงต้นทุนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้ที่ดินในด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นพร้อม ๆ กัน

ในด้านป่าไม้ ประเทศไทยได้ดำเนินการเพิ่มพื้นที่ป่าที่ผ่านมาทั้งในการอนุรักษ์ การปลูกป่าและการฟื้นฟูป่าไม้ การขยายป่าชุมชนและป่าเศรษฐกิจตลอดมา รัฐบาลยังคงมีนโยบายดำเนินการอนุรักษ์

พื้นที่ป่าไม้ พื้นฟูพื้นที่ป่า ลุ่มน้ำตอนบน และรักษาขีดความสามารถการผลิตของพื้นที่ป่าเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพลังงานชีวภาพ การผลิตอาหารที่เพียงพอและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นเงื่อนไขสำคัญในการรักษาความสมดุลระหว่างการอยู่รอดของมนุษย์และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม ประเทศไทยใช้นโยบายทางเลือกที่เป็นประโยชน์ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทางเลือกดังกล่าวมีจำกัดและต้องใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ราคาต่ำกว่า

ความท้าทายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกต่อประเทศไทย คือการเสริมสร้างขีดความสามารถในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและรักษาระดับการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไปพร้อมกัน การดำเนินการนี้จำเป็นต้องผสมผสานเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่ออนุรักษ์และเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน ส่งเสริมพลังงานชีวมวลและเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและการดำรงชีพของเกษตรกร นอกจากนี้ ยังต้องเลือกใช้มาตรการผสมผสานที่เสริมสร้างผลทางบวกซึ่งกันและกันระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ทรัพยากรที่ดิน

ประเทศไทยให้ความสำคัญในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่สอดคล้องกับนโยบายด้านด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศและกรอบการสนับสนุนของ GEF-5 โดยเฉพาะในด้านเสริมสร้างเศรษฐกิจสีเขียว การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและการใช้พลังงานหมุนเวียน การเก็บกักคาร์บอน และการผสมผสานประโยชน์ร่วมระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพและความเสื่อมโทรมของที่ดิน

ความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเทศไทยได้ดำเนินการตามนโยบายยุทธศาสตร์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่องในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ในฐานะประเทศภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ประเทศไทยได้อนุวัติตามพันธกรณีอนุสัญญาอย่างเข้มแข็ง และได้รายงานความก้าวหน้าในรายงานแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยได้ส่งรายงานแห่งชาติฉบับที่สี่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ปัจจุบัน ประเทศไทยอยู่ระหว่างการดำเนินการตามนโยบาย มาตรการและแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๕)

นโยบายเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยเน้นการป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ในการดำเนินการตามนโยบายมีการใช้เครื่องมือหลากหลายประกอบกัน เช่น การสำรวจ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล การใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

ภายใต้วิสัยทัศน์การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและกำหนดเป้าหมายสำคัญเพื่อการลดอัตราการสูญเสียของความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ ประเทศไทยได้กำหนดกลยุทธ์ ๕ ด้านด้วยกันคือ

๑. ค้ำครององค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ
๒. สนับสนุนการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
๓. ลดภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
๔. ส่งเสริม การวิจัย การฝึกอบรม การให้การศึกษา สร้างความตระหนักและส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ
๕. เสริมสร้างสมรรถนะของประเทศไทยในการดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ

การขยายพื้นที่เพาะปลูกพืช การทำไร่เลื่อนลอยและการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เป็นปัจจัยหลักที่คุกคามความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ๑๒๑ ชนิด นก ๑๘๔ ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน ๓๓ ชนิด สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ (amphibians) ๕ ชนิด ปลา ๒๑๘ ชนิด และพืชอีกมากกว่า ๑,๑๓๐ ชนิดกำลังถูกคุกคาม ความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและความเสื่อมโทรมทางพันธุกรรมของทรัพยากรจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศอย่างมากมาย ทรัพยากรทางพันธุกรรมในการปลูกข้าวของประเทศไทยที่มีมาเป็นร้อยปีเสื่อมโทรมลงตามลำดับ พืชพื้นเมืองอื่น ๆ ก็มีความเสื่อมโทรมของพันธุกรรมอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ความหลากหลายทางชีวภาพที่ลดลงเกิดขึ้นในระบบนิเวศต่าง ๆ ทั้งป่าไม้ ปะการัง พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่เกาะและภูเขา ประเทศไทยได้สูญเสียพันธุ์ปลาน้ำจืดไปอย่างถาวรแล้ว ๕ ชนิดและอีกมากกว่า ๓๐ ชนิดกำลังใกล้สูญพันธุ์

ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ประเทศไทยให้ความสำคัญด้านการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน การฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและทรัพยากรทางพันธุกรรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถในการดำเนินการตามพันธกรณีในอนุสัญญาและพิธีสารที่เกี่ยวข้อง

ความเสื่อมโทรมของที่ดิน

ในฐานะประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ประเทศไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์สำคัญสี่ประการคือ

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์สำหรับการจัดทำเขตพื้นที่เกษตร
- พัฒนาทรัพยากรน้ำและดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก
- จัดตั้งและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับศูนย์เรียนรู้หมอดินและศูนย์บริการการพัฒนาที่ดินระดับตำบล
- ปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรโดยเน้นการเรียนรู้และทำงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ความเสื่อมโทรมที่ดินคุกคามการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืนของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ประเทศไทยมีพื้นที่มากกว่า ๑๐๘ ล้านไร่ที่กัดเซาะชะล้างพังทลายเนื่องจากน้ำ ประมาณ ๒๕ ล้านไร่เป็นพื้นที่สูงที่มีการกัดเซาะรุนแรง และอีกมากกว่า ๑๒ ล้านไร่เป็นพื้นที่ลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่เกษตรอีกมากกว่า ๒๐๐ ล้านไร่ที่มีปัญหาด้านคุณภาพดิน โดยเฉพาะ ดินเค็ม ดินเป็นกรด ดินทราย และดินตื้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความแปรปรวนของภูมิอากาศตลอดจนการใช้ทรัพยากรดินอย่างไม่ระมัดระวังเป็นสาเหตุสำคัญของภาวะแล้งและน้ำท่วมซ้ำซากรุนแรงขึ้นและส่งผลกระทบต่อให้ดินในประเทศไทยเสื่อมโทรมมากขึ้นทุกปี

ความท้าทายที่สำคัญในการต่อต้านความเสื่อมโทรมของที่ดินและการแปรสภาพเป็นทะเลทรายของประเทศไทยมีหลายด้านด้วยกัน การจัดตั้งกลไกที่ผสมผสานอย่างมีประสิทธิภาพในการดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ การเสริมสร้างความตระหนักและสมรรถนะให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการต่อต้านความเสื่อมโทรมของที่ดิน การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มแข็ง เสริมสร้างขีดความสามารถในการติดตามและประเมินความเสื่อมโทรมของที่ดิน พัฒนาแบบจำลองการใช้ที่ดินที่รวมปัจจัยมนุษย์ที่มีผลต่อความเสื่อมโทรมของที่ดินและการแปรสภาพเป็นทะเลทราย พัฒนานโยบายที่ส่งเสริมการพัฒนาการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน และพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐกิจในการสนับสนุนการจัดการการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน

ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายและดำเนินมาตรการหลายอย่างในการต่อต้านการเสื่อมโทรมของที่ดินและการแปรสภาพเป็นทะเลทราย เช่น การพัฒนาระบบพยากรณ์สภาพดินฟ้าอากาศและระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพ การฟื้นฟูดินและน้ำ การ

อนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมและการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่ป่าทั้งป่าบกและป่าชายเลน การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ป่าบกและป่าชายเลนโดยเฉพาะด้านระบบนิเวศ

ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์โครงการนี้ ประเทศไทยเน้นแนวทางการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายของประเทศและกรอบยุทธศาสตร์การให้สนับสนุนของ GEF-5 โดยเฉพาะในด้านที่ประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนการและการบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน และการจัดการที่ดินที่สมประโยชน์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพและการแก้ปัญหาที่ดินเสื่อมโทรม

น่านน้ำสากล

น่านน้ำสากลทั้งแม่น้ำและทะเลจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเฉพาะแบบ ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวข้องได้จัดระบบการจัดการที่ร่วมมือเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างความเข้มแข็งในความร่วมมือด้านวิชาการและการจัดการเป็นประเด็นสำคัญและเป็นความท้าทายของภูมิภาคนี้ เช่นเดียวกับทรัพยากรอื่น การจัดการน่านน้ำสากลเกี่ยวข้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศมากมายหลายฉบับ เช่น RAMSAR, CITES, MARPOL และองค์การระหว่างประเทศหลายองค์กร เช่น IOC, COBSEA, PEMSEA ประเทศไทยได้เข้าร่วมในโครงการร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน่านน้ำ เช่น SDS-SEA, BOBLME หรือด้านอื่น ๆ ในทะเลจีนใต้

ประเทศไทยได้ผนวกเอายุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ร่วมมือระหว่างประเทศเข้ากับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศชายฝั่ง ความท้าทายต่อประเทศไทยในการจัดการน่านน้ำสากลยังคงเป็นเรื่องการเสริมสร้างความร่วมมือทางวิชาการและการจัดการระหว่างประเทศเพื่อการใช้ทรัพยากรน้ำร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนระบบบริหารจัดการน่านน้ำสากล

สารเคมี

ประเทศไทยตระหนักถึงปัญหามลพิษและอันตรายจากสารเคมีและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาสต็อกโฮล์มเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ในฐานะหน่วยงานกลางประสานการดำเนินงาน กรมควบคุมพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพัฒนา

แนวทางในการบริหารจัดการสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (POPs) แผนดำเนินการแห่งชาติเพื่อบรรเทาผลกระทบจาก POPs ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐

พันธกรณีภายใต้อนุสัญญาได้รับความเห็นชอบและดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเน้นสามด้านคือ

- ลด/จำกัดการผลิต ใช้และปลดปล่อยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลและข้อมูลปริมาณเก็บกักที่เกี่ยวข้องกับสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- ปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบจากอันตรายที่เกิดจากสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน

กลยุทธ์ในการดำเนินการที่ตอบสนองต่อนโยบายข้างต้นคือ

- การเสริมสร้างสมรรถนะของสถาบันและโครงสร้างพื้นฐาน
- ระบบฐานข้อมูลและข้อมูลปริมาณเก็บกัก
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- การสนับสนุนด้านวิชาการและการเงินสำหรับ BAT/BEP และการใช้สารที่เป็นทางเลือกในกระบวนการลด/กำจัดสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- ความตระหนักและการศึกษาในการเกิด แหล่งกำเนิดและผลกระทบในอันตรายที่เกิดจากสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- การติดตามการปล่อยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานจากแหล่งกำเนิด
- การวิจัยและพัฒนาในการประเมินความเสี่ยงต่อสุขภาพอนามัยจากการเปิดรับสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน

ประเทศไทยให้ความสำคัญสูงสุดกับการจัดการที่เหมาะสมและการควบคุมการใช้สารเคมีเพื่อตอบสนองต่อพันธกรณีระหว่างประเทศในการยกเลิกการใช้สารมลพิษที่ตกค้างยาวนานที่มีเดิม ๑๒ ชนิด และที่กำหนดใหม่อีก ๙ ชนิด ประเทศไทยจะดำเนินการอนุวัติตามพันธกรณีอนุสัญญาสตอกโฮล์มซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายหลักในการจัดการสารเคมีของประเทศ ในการนี้รวมถึงการควบคุมและยกเลิกการใช้สารมลพิษที่ตกค้างยาวนานและการจัดการของเสียอันตรายที่เกี่ยวข้อง การนำเอา BAT/BEP มาใช้และการจัดตั้งห้องปฏิบัติการที่จำเป็น

ดังที่ได้กล่าวในแผนดำเนินการแห่งชาติ ความร่วมมือในการทำงานอย่างใกล้ชิดเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินการของประเทศไทยให้ได้ผลอย่างเต็มที่ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียและการสนับสนุนจากต่างประเทศจะช่วยให้การดำเนินการกับ Intentional POPs

เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ Intentional POPs จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินและวิชาการที่เข้มข้นกว่ามาก สิ่งนี้เป็นความท้าทายต่อประเทศไทยในการตอบสนองต่อพันธกรณีในอนุสัญญาเป็นอย่างยิ่ง

กลุ่มโครงการที่อยู่ในลำดับสำคัญใน STAR

ประเทศไทยได้รับการสนับสนุนภายใต้ STAR ทั้งสิ้นจำนวน ๓๑.๖๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จึงไม่สามารถใช้เงินสนับสนุนข้ามประเภทได้ การสนับสนุนทั้งหมดแบ่งเป็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒๐.๑๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ๙.๐๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และด้านความเสื่อมโทรมของที่ดิน ๒.๔๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ การจัดลำดับโครงการที่สำคัญของประเทศไทยภายใต้ STAR จากกระบวนการปรึกษาหารือโดยเฉพาะการจัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสองครั้งได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ยอดรวมเบื้องต้นของงบประมาณที่ต้องการขอรับการสนับสนุนจาก GEF ตามข้อเสนอของโครงการทั้งหมดมีมากกว่างบประมาณของ GEF-5 ที่ให้การสนับสนุนประมาณหนึ่งเท่าตัว ตารางที่ ๑ แสดงรายชื่อกลุ่มโครงการและงบประมาณเบื้องต้นที่ขอรับการสนับสนุนจาก STAR ซึ่งรวมทั้งโครงการภายในประเทศและภูมิภาคที่อยู่ภายใต้ STAR กลุ่มโครงการภายในประเทศในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีทั้งสิ้น ๙ โครงการ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ๙ โครงการและด้านความเสื่อมโทรมที่ดิน ๔ โครงการ นอกจากนี้ ยังมีโครงการร่วมระหว่างสามประเภทนี้อีก ๔ โครงการ ซึ่งในจำนวนนี้เป็นโครงการจัดการป่าอย่างยั่งยืน ๒ โครงการ ใน ๒๖ โครงการนี้ เป็นโครงการระดับภูมิภาค ๓ โครงการ ทั้งนี้ โครงการที่ขอรับการสนับสนุนภายใต้ STAR มียอดรวมทั้งสิ้นประมาณ ๖๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แบ่งเป็นโครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศประมาณ ๓๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ๑๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และด้านความเสื่อมโทรมของที่ดินประมาณ ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในจำนวนนี้เป็นโครงการจัดการป่าอย่างยั่งยืนประมาณ ๑๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเป็นส่วนหนึ่งของ STAR ๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้จัดสรรเงินสนับสนุนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อโครงการขนาดเล็ก คิดเป็นมูลค่า ๑.๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้วย (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ กลุ่มแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นในลำดับความสำคัญใน STAR (ล้านเหรียญ
สหรัฐฯ)

ลำดับ	ชื่อโครงการ	CC	BD	LD	SFM	GA
1	Achieving Low Carbon Cities Initiatives through Sustainable Development in Thailand	4				UNDP
2	Use of Agricultural Waste for Renewable Energy in Mae Hong Son Province	2				UNIDO
3	Reducing Methane Emission from Highland Rice Paddy Fields in Northern Thailand by Aerobic Rice Practices	0.6				FAO
4	Establishing a fleet of hydrogen fuelled 3-wheelers in Bangkok including refueling infrastructure	3.63				UNIDO
5	Sustainable Community Based Green City: Chiang Mai World Green City	1.3				UNEP
6	Reducing Cultivation Area with Burning of Agricultural Waste and Reforestation in Sloping area of Nan province	0.9				FAO
7	Greening Economy through Low Carbon SMEs Development in Thailand	2.33				UNIDO
8	Climate Change Program Supporting Thailand's Low Carbon Society and Sustainable Energy Use	11.84				WB
9	Measurable, Reportable and Verifiable (MRV) Technology for Measuring Carbon Dioxide Sequestration and other Benefits: A Case Study at Angkhang Royal Agricultural Station, Chiang Mai Province, Thailand	1.6				FAO
10	Strengthening Capacity and Incentives for Wildlife Conservation in the Western Forest Complex	2	4		2	WB
11	Eastern Sarus Crane Wetland Conservation Project Thailand		1.65			UNDP
12	Preserving Flora and Fauna Biodiversity Responsible Tourism Sector in Wetland, Mountain and Marine Landscapes in Thailand.		2.7			UNDP

13	Building Capacity in the Development of National Mechanisms and Frameworks in Access and Benefit Sharing of Genetic Resources		0.4			UNEP
14	Building Capacity for Effective Participation and Networking in the Implementation on the Cartagena Protocol on Biosafety.		0.3			UNEP
15#	Developing and Enhancing Invasive Aliens Species Data Networking at the National and International Level.		0.25			UNEP
16#	Strengthening Management of ASEAN Heritage Parks on Prevention and Control of Invasive Alien Species (AHPIS) Project		1.75	0.25		UNEP
17	Maximizing Carbon Sink Capacity and Productive Landscape through Sustainable Conservation, Restoration and Management of Peat-swamp Ecosystems in Thailand	2.5	0.5		1	UNDP
18#	Establishment and Operation of Regional System of Fisheries Refugia in the South China Sea and the Gulf of Thailand		0.66			UNEP
19	Sustainable Management Models for Local Government Organizations to Enhance Biodiversity Protection and Utilization in Thailand's Selected Eco-Regions		3			UNDP
20	Strengthening National Capacity in Flora and Fauna Taxonomy and Systematics for Biodiversity Conservation Management		1.5			UNDP
21	Development of a Model Community in Natural Resources Conservation and Sustainable Utilization of Highland Biodiversity		0.29			UNDP
22#	Land Degradation Assessment and Monitoring for Sustainable Land Management Decision Support and Scaling up of Best Practices		1.5	3.9		FAO
23	Effective Land Use and Land Management in Agricultural Sector			3.5		UNDP

24	Economic forest plantation in land reform areas by cabinet resolution, 2012-2014			1.08		FAO
25	Reducing land degradation and greenhouse gas emissions in the Thai cassava sector			1.5		FAO
26	Assessment of crop residue removal for energy and its impact on sustainable soil management			0.004		FAO/ UNEP/ UNIDO
27	Small Grants Program, 2010 – 2014	1	0.4			
Total		33.7	18.9	10.234	3	

หมายถึงโครงการระดับภูมิภาค

กลุ่มโครงการที่อยู่ในลำดับสำคัญนอก STAR

กลุ่มโครงการที่อยู่ในลำดับความสำคัญและเป็นกลุ่มโครงการที่อยู่นอก STAR มีจำนวนทั้งสิ้น ๙ โครงการ รวมยอดเงินขอรับการสนับสนุนทั้งสิ้นประมาณ ๓๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ มีหนึ่งโครงการที่ได้รับการสนับสนุนบางส่วนจากกรอบ STAR (ความหลากหลายทางชีวภาพ) ด้วย ใน ๙ โครงการนี้ เป็นโครงการด้านการจัดการน่านน้ำระหว่างประเทศ ๕ โครงการ และที่เหลือเป็นโครงการด้านสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานซึ่งมีทั้งโครงการภายในประเทศและระหว่างประเทศ (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ กลุ่มแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นในลำดับสำคัญนอก STAR (ล้านเหรียญสหรัฐ)

ลำดับ	ชื่อโครงการ	IW	Chemicals	GA
1*	Establishment and Operation of Regional System of Fisheries Refugia in the South China Sea and the Gulf of Thailand	0.99		UNEP
2	Implementing the Strategic Action Programm for the South China Sea	16.2		UNEP/ FAO
3	Dam Ecosystem Management, Hydrological Services, and Capacity Building on ICT-based Real Time Water Level Monitoring and Forecasting System for Water Resources in Thailand's Large Dams and Associated Transboundary River Basins	2		UNEP
4	Thai-Myanmar Telemetry System for Water Resources Management in Kok River Basin	1.013		UNEP
5	Establishment of Song Watershed Committee for Climate Change Adaptation	0.18		UNEP

6	Introduction of BAT and BEP in the Thermal Process in the Metallurgical Industry in the ESEA Region		6.65	UNIDO
7	The Establishment of Pilot Central Crematorium Facility in Thailand for Control of Unintentionally Released Persistent Organic Pollutants from Crematory		3.25	WB
8	Promoting BAT/BEP for scrap pre-treatment to reduce U-POPs releases from small and medium size metal recycling facilities.		0.976	UNIDO
9	Supporting the Implementation of the Global Monitoring Plan of 12 Initial and 9 new POPs in East and South East Asia.		0.99	UNEP
10	Potentially Contaminated Site Database System and Network for Environmental Management		0.10	UNEP/UNIDO
Total		20.383	11.966	

* โครงการนี้ขอรับการสนับสนุนบางส่วนจากความหลากหลายทางชีวภาพใน STAR (ลำดับ ๑๘ ในตารางที่ ๑)

โครงการสำคัญที่เป็นความร่วมมือระดับภูมิภาค

ความร่วมมือระหว่างภูมิภาคครอบคลุมโครงการทั้งที่อยู่ใน STAR และนอก STAR ดังแสดงในตารางที่ ๓ โครงการระดับภูมิภาคสามโครงการแรกเกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพในขณะที่โครงการที่ ๓ เป็นโครงการที่สนับสนุนการจัดการที่ดินที่ยั่งยืนในระดับภูมิภาคและระดับโลก โครงการที่เกี่ยวกับการจัดการน่านน้ำสากลเป็นโครงการร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน ในส่วนของสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน มีโครงการ ๒ โครงการที่มุ่งการเสริมสร้าง BAT/BEP ในอุตสาหกรรมเหล็กและการติดตามสารมลพิษดังกล่าวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โครงการระดับภูมิภาคขอรับการสนับสนุนใน STAR ทั้งสิ้นประมาณ ๘.๗ ล้านเหรียญสหรัฐฯ และโครงการที่ขอรับการสนับสนุนนอก STAR มียอดเงินทั้งสิ้นประมาณ ๒๗ ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ตารางที่ ๓ ข้อเสนอโครงการระดับภูมิภาคใน STAR และ นอก STAR

Number	Project title
1	Developing and Enhancing Invasive Aliens Species Data Networking at the National and International Level.
2	Strengthening Management of ASEAN Heritage Parks on Prevention and Control of Invasive Alien Species (AHPIS) Project
3	Establishment and Operation of Regional System of Fisheries Refugia in the South China Seas and Gulf of Thailand
4	Land Degradation Assessment and Monitoring for Sustainable Land Management Decision Support and Scaling up of Best Practices
5*	Implementing the Strategic Action Programm for the South China Sea
6*	Dam Ecosystem Management, Hydrological Services, and Capacity Building on ICT-based Real Time Water Level Monitoring and Forecasting System for Water Resources in Thailand's Large Dams and Associated Transboundary River Basins
7*	Thai-Myanmar Telemetry System for Water Resources Management in Kok River Basin
8*	Establishment of Song Watershed Committee for Climate Change Adaptation
9*	Introduction of BAT and BEP in the Thermal Process in the Metallurgical Industry in the ESEA Region
10*	Supporting the Implementation of the Global Monitoring Plan of 12 Initial and 9 new POPs in East and South East Asia.

หมายเหตุ เป็นข้อเสนอโครงการบางโครงการในตารางที่ ๑ และ ๒

* หมายถึงข้อเสนอโครงการที่อยู่นอก STAR

Enabling Activities

นอกเหนือจากโครงการตามยุทธศาสตร์โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจาก GEF-5 แล้ว ประเทศไทยได้เตรียมขอรับการสนับสนุนจาก GEF ในด้าน Enabling Activities โดยคาดว่าจะขอรับการสนับสนุนเพื่อจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๓ เพื่อเสนอต่ออนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในส่วนของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพนั้น ประกอบด้วย รายงานแห่งชาติฉบับที่ ๔ รายงานแห่งชาติเสนอต่อพิธีสารคาตาฮันนา พิธีสารนาโงยาและ ABS ซึ่งคาดว่าจะขอรับการสนับสนุนทั้งสิ้นประมาณ ๑.๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในทำนองเดียวกัน หน่วยงานกลางประสานการดำเนินการด้านอนุสัญญาต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายก็มีแผนจะขอรับการสนับสนุนในด้าน Enabling Activities นี้ด้วยเช่นกัน

ผลการดำเนินการที่คาดว่าจะช่วยสนับสนุนอนุสัญญา

โครงการที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญให้อยู่ในยุทธศาสตร์ที่ได้ผ่านการพิจารณาตามเงื่อนไขที่ได้กำหนด การดำเนินงานของโครงการจึงสอดคล้องกับลำดับความสำคัญในการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ แผนการให้การสนับสนุนของ GEF และยุทธศาสตร์การตอบสนองต่ออนุสัญญาที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

โครงการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้เน้นด้านเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ด้านประสิทธิภาพพลังงานและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีพลังงานจะสนับสนุนการพัฒนาด้านพลังงานของประเทศที่ให้ความสำคัญกับพลังงานหมุนเวียนและพลังงานที่สะอาดในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าในขณะเดียวกันก็ช่วยลดหรือหลีกเลี่ยงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ โครงการหลายโครงการได้เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน/ส่วนราชการท้องถิ่นซึ่งจะส่งผลให้โครงการสามารถปฏิบัติได้จริง ในทำนองเดียวกันโครงการจัดการป่าที่ยั่งยืนจะช่วยสนับสนุนการขยายพื้นที่ป่า เป็นการเพิ่มการเก็บกักคาร์บอนและความหลากหลายทางชีวภาพ จะเห็นได้ว่า โครงการที่ผสมผสานกันนี้จะช่วยเพิ่มสมรรถนะ โดยเฉพาะในชุมชนเมืองและท้องถิ่นในการพัฒนาแนวทางเชิงบูรณาการในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้และอนุรักษ์พลังงาน ผลของการดำเนินงานย่อมมีส่วนช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพนั้น โครงการที่อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืนและการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน จะช่วยกระตุ้นให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพต่อการดำรงชีพที่ยั่งยืนของท้องถิ่นเอง โครงการที่เสริมสร้างสมรรถนะจะมีผลโดยตรงต่อความสามารถของประเทศในการตอบสนองอนุสัญญาและพิธีสาร โครงการร่วมมือระหว่างภูมิภาคจะเป็นการสนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศระหว่างพรมแดน ดังที่กล่าวไว้ในแผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โครงการภายใต้การสนับสนุนของ GEF จะเสริมสร้างสมรรถนะของประเทศไทยในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม ตลอดจนการลดการสูญเสียทางพันธุกรรม การดำเนินการนี้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศภาคีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ภายใต้งบประมาณสนับสนุนที่จำกัด โครงการด้านความเสื่อมโทรมของที่ดินจะจัดการกับที่ดินเสื่อมโทรม เสริมสร้างคุณภาพของที่ดินและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ประเด็นสำคัญคือการ

ดำเนินการที่เป็นผลประโยชน์ร่วมหรือสมประโยชน์ต่อเกษตรกรที่ยากจนในพื้นที่ที่เปราะบาง นอกจากนี้ ประสิทธิภาพของประเทศไทยยังสามารถแลกเปลี่ยนกับประเทศอื่นในภูมิภาค การปรับปรุงทรัพยากรที่ดินจะช่วยเสริมสร้างการดำรงชีวิตของเกษตรกรในหลาย ๆ ด้าน อีกทั้งยังช่วยลดแรงกดดันต่อพื้นที่ป่า ความเชื่อมโยงเหล่านี้สะท้อนถึงผลกระทบด้านบวกต่อการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความหลากหลายทางชีวภาพด้วย

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือในการจัดการน่านน้ำสากล โครงการที่เสนอนี้เป็นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในด้านความร่วมมือเพื่อการใช้และแบ่งปันผลประโยชน์จากน่านน้ำร่วมกันอย่างเสมอภาค โครงการที่ดำเนินการด้านมลพิษที่ตกค้างยาวนานจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถให้ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคในการยกเลิกและควบคุมสารมลพิษที่ตกค้างยาวนานและการดำเนินการเพื่อตอบสนองต่ออนุสัญญาสต็อกโฮล์ม

บทเรียนจาก NPFE

การจัดทำ NPFE ครั้งแรกของประเทศไทยทำให้มีการเรียนรู้และได้ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลกซึ่งควรที่จะนำมาใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินการในอนาคต ประสบการณ์ที่สำคัญคือ

๑. กระบวนการดำเนินการเพิ่มความโปร่งใสและเป็นระบบและความโปร่งใส
๒. แนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นหลายชิ้นไม่ผ่านหลักเกณฑ์เนื่องจากการจัดเตรียมที่ไม่ได้มาตรฐาน
๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพของงานที่มีผลต่อการคัดเลือกโครงการ
๔. ความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานกลางประสานด้านปฏิบัติการของ GEF หน่วยงานกลางประสานการดำเนินการของอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานและภาคส่วนที่สนใจดำเนินโครงการ

การดำเนินการที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นถึงประเด็นบางประเด็นที่สำคัญต่อแนวทางการพัฒนากระบวนการ NPFE ในอนาคตซึ่งอาจรวมถึงด้าน

๑. การประเมินงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนในชั้น NPFD ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

๒. กิจกรรมที่ต่อเนื่องเพื่อช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของภาคส่วนที่สนใจในการจัดเตรียมแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้น
๓. การเก็บรวบรวมข้อมูลผลงานภาคส่วนที่ดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยสนับสนุนกระบวนการทบทวนและเพิ่มขีดความสามารถ
๔. ระบบที่สร้างความมั่นใจว่า การพัฒนา PIF จากแนวคิดโครงการ/ข้อเสนอโครงการเบื้องต้นที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว จะต้องมีความคุณภาพ สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อเสนอที่ได้รับอนุมัติ

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ
Office of International Cooperation on Natural Resources and Environment
Tel: 0 2278 8620 Fax: 0 2278 8621